

قهیرانی (راستیە سادەکان) لە سیناریۆی رەشە پۆلیسدا .

ئیسماعیل حەمە ئەمین

زۆرم پێویست بەکات بوو بۆ ئەوەی ئەم دێرانە بنوسم، زۆریشم دەویست دان بەخۆدا بگرم و نەنوسم، وازبێنم ئەم تراژیدیای بیرکردنەوەیە بەلامدا تێپەربێت. ئەم سەبەبەکانەش ھۆکاری ئەوە بوو کە دەبواوە موتابەعی ھەموو ئەلقەکان بکەم و دووایش ئەو برادەرانی لەسەریان نووسی بخوینم و دەواجاریش دانیشتنە (چایخانە ئامیزە) کە (کوردسات) یەش موتابەعی بکەم، بۆ ئەوەی نەکەومە ھەلە بێرکردنەوە لە دنیا بێت و زنجیرە نواندنەکان (حسین میسری) دەریھێناوە و سیناریۆی بۆ نووسیوە و کۆمەڵی ھونەرماندەکان لە نواندا بەشداریان تێدا کردبوو، کە بەگشتی لە پروو دەرهێنان و نواندنەوە ناتوانم شتیکی ئەو تۆ بلییم، ھاورپانی ئازیزم (کاک حەمەسەدیق و ھۆرین و ئیبراھیم چێوار و شوان عەتوف و ھیوا فایەق) رای خۆیان لەم بارەییە و ھەفتەنامەیی ھاوڵاتی گۆرپە و ھ. ھ. ھ. لە پروو بێرکەکانی ئەو دیو دەقەکە و ھەلسۆرانی فیگورەکان و جیھانبینی سیناریستە و قسەدەکەم، کە پێموایە سیناریۆی خراب و نواندنەکان باش سەرچەم بەرھەمەکە، دەکات بە دووژێریەکی ترسناک و سەرچەم کارەکش دەخاتە ئاستیکی گومانە و، لەو برۆیەشدا ئەم گومانە لایەنی تەکنیک و نواندنیش دەشوینتی .

مرۆکان، ئازیزم، کاک سیناریست (حسین میسری) ھەر تەنھا سەیری جولەناکەن و چێژلە ئاوینەبوونی و پێچەوانەیی و ینەیی دووھمی خۆیان نابینە و لە نواندنەکاندا، بەلکو بەدوای جووژیک لە ریالستیدا دەگەرین کە دەربەرین بێت لە خەمەکانیان و جووژیکیش بێت لە و ریالستیەیی رەخنەگرانە بێت لەسەر ئاستی (ھونەری) نەک ئیدۆلۆژی .

من دیسانە و ھەخت لەسەر ریالستی و دنیا بینی ریالستانە دەکەم و لەو گۆشە نیگایە و دەستپێدەکەم، مادامەکی سیناریۆ و بەرھەمەکە ھەول دەدات زیاتر ریالیست بێت و پروداوەکانی لەنیو ریالستیدا کارپێبکات و فانتازیا و پەلاماردانی دنیاکانی دیکە لە کەسەکاندا لەو نواندنەدا و لەو چوارچۆیەدا دیاریکراو بێت. ئەوا منیش لەم پرنسیبەیی سیناریۆکە ھەلەبینەکانی دنیا کوردیت لەو سیناریۆیەدا بەکورتی دەخەم بەردەم گفتوگۆ، بێگومان دەتوانم زیاتر بەروونکردنە و ھەموو نمونەیی زۆرە و لەم بابەتە بدویم و خال لەدوای خال ئارگومینتیزە و حوونجەتازکردنی بیروپراکانم بکەم، بەلام بەھێواشی و زمانیکی سادە و دوور لەچەمک و ھەندێ بیروپراوە دەویم، بەھیوا ئەوەی بیروپراکانم گفتوگۆ لەگەڵ زۆربەیی خوینەراندە بکات و لەسەر ئاستیکی گشتی بدوێ .

سەر سوپەھینەترین پرسیار لەکاتی موتابەعی ئەم کارە لەخۆم کرد ئەوە بوو : ئەم سیناریستە لەچ شوینیکی دنیا و ھەستاو؟ بۆچی ئەوەندە کوێرە کە دنیا شتە سادەکان، دنیا پراستیە سادەکان نابینن؟

پرسیاریکی دیکە ئەوە بوو: ئەم پیاو کە ئەم دەقەیی نووسیوە ئەوەندە بێئاگایە یاوەکو مەبەستی بەو شیوەییە لەدیاردەکانی کۆمەڵی کوردی برۆانی و واقعی کوردی ئاوەھا بە ھەلەوگەراوی و لنگە و قوچی نیشانبدات؟ ئایا بەھەقەت مرۆقی کورد لەو چوارچۆیە نواندن و واقعی نواندنەکاندا ئاوەھا دەژی و ئەوەش خەمەکانی؟

پرسیاریکی دیکهش که پابه نده به و پرسیارانهی سهره وه ئه وه بوو : ئهم هه موو شیواندنی ده مووچاو و واقعی حال و جوانکردنی لایه نه دزیوه کان بۆچی و له پیناوی چی و بۆچ مه به ستیک؟

دواپرسیار له خۆم کرد ئه وه بوو : کامه هیز له پشت ئه م سیناریۆیه وه کارده کات؟ کامه هیزی ئیدۆلۆژی یان کۆمه لایه تی ئه م بیروپایانه په سند ده کات؟

له کۆتایشدا گومانم له وشه یه ک کرد له پشت ئه و ده قه نوسراوه دا کاریکردبیت و ده قی به ره مه هینابیت، ئه ویش رسته یه ک نیوی (بیرکردنه وه بیت له جیهان) !!!

سهره تا بابینه سهرئه و کورته کردنه وه ی کیشه کان بۆ نیوان دووهیزی شهرو خیر، دووهیزی که له چوارچیوه ی خیزانیکدا له دژی یه کتری کارده که ن وله نیو جهسته ی کوریدیدا کاری خۆیان به پیی بیروپاو به رژه وه ندیان، هه لسوکه وتی خۆیان دیاری ده که ن. دیاره ئه م دابه شبووونه ره وایه گهر هاتوو به ته واهه تی له نیو چوارچیوه ی سیناریۆیه کی ته واه ئیدیا ئامیزدا خۆی دابریژیت، ئه وسا هه موو ئه و تیچووونه هونه ری و به شه رییه ی له و ۳۰ ئه لقه یه دا خه رچکراوه به فیرۆ نه ده رۆیشت!!

ئهمه ش خالی قورسی قسه کردنه که زۆرانبازیه کان ئاوه ها به سه قه تی و پر ریاکاری بخریته پرو، که ئهمه ش هه موو توانای نواندن و هیلاکیه کانی خستۆته مه ترسیه وه!!، بۆنمونه بابینه سه ر باسکردنی کیشه ی پۆلیسی هاتووچۆ له کوردستاندا و بزانی تاچ ئاستیک برای نوسه ر له م راستیه سادانه تیگه یشتوو: من پیمووايه پۆلیسی هاتووچۆ له کیشه ی گشتی جاده وریگه وبانه وه شیوازی دزیوی سوستیمه سیاسی و کۆمه لایه تیه کان ده بینیت، تاوه کو ئه وساته وه خته ی خودی خۆی لوتی ده بیت به لوتی کیشه کان و ده بیته خۆراکی پۆژانه ی. ههروهک چۆن خۆراکی پۆژانه یه تی. نامۆ بوون له کار و شیوازی کارکردن و به رنگاربوونه وه ی کیشه کان بۆ پۆلیسیکی هاتووچۆی ئیراقی و به تایبه ت کورد، سه بری ئه یوب و سنگفراوانی مه سیحی پیویسته، ده نا زۆر زوو ده که ونه کیشه ی ئاوه هاوه که ئه قل مه زهنده ی ناکات. جارێ من مه زهنده ی ئه وه نده ناکه م یه کیگ نه بیت هه ست به و راستیه سادیه نه کات، که پۆلیسیکی هاتووچۆ نه بیت له ئه مپۆی کوردستاندا، زیاد له هه موو هاوالاتیه ک هه ست به دزیوی ئه و سوستیمه سیاسیه نه کات، که پۆژانه ئه و له کیشه دایه له گه لیدا!! ئه و به رده وام ئه و نا هه قیه ده بینیت که به به رده میی ئه ودا سه مای شیتانه ی خۆی ده کات، خۆ گهر (هیوا) ی فیگوری نیو سیناریۆکه ی حوسین میسری ئاشقی جاده و فولکه کان بیت، ئه و له هه مانپۆدانگه وه ده بیت هه ست به و برینداریه بکات که پۆژانه ئۆتۆمبیلی لپسراوان ئه و یاسایه ده خه نه ژیر پیلاره، نه ک به و ره خه نه نهرمه ناسکه بوه ستی، که گوايه ته نها کورپی هه ندی لپسراو و به بیئاگایی باوکیان هه له ی بچوک ده که ن!!

من ئامۆژگاریه کی بچوکی هاوپیانه م هه یه بۆئه وه ی بتوانی وه کو خۆت ده لیت واقعی بیت و له خه می خه لکیه وه نیزیکیته وه. ئازیزم هه ر بچوتایه له هاوینیکی گهرم و نیوه پۆیکدا له ته نیشته پۆلیسیکی هاتووچۆی به رامبه ر به نیشخانه ی کۆن راوه ستیتایه و بۆماوه ی چاره که سه عاتیک ته ماشای جاده ت بکر دایه و گهر پیشتکرا با تۆزیک ئه و براده ره پۆلیسانه ت بدواندایه ئه وسا ده ترانی چ باسه. به لام پیده چی تۆ زۆر له وه خه مساردتربی نیوه رۆ خه وی خۆت تیکبه دیت بۆ

دهقهکەت، چ دەبوو گەر چارهکە سەعاتیکێ کورتت بۆ (پراستیە سادەکان) تەرخان بکردایە، لە پۆلیس هاتوچۆی (هیوا) ئاسات بپرسیایە مۆچەکەت چەندە؟ چۆنی وەردەگری؟ بەرپیک و پیکێ و کۆتایی هەموو مانگیک یاوەکو دەبیت تۆش لەبەیانیهوه لەبەردەم بانفدا ریزبگری و یاوەکو چەند جارێک لەتەلفیزۆندا باسبکری بۆئەوهی هەموو شار بەو حەیاچوونە بزانی کەتۆ معاش وەردەگری؟ ئایا تۆش ئەو پۆلیسی هاتوچۆی هەژاری کوردی (لەکاتی شت ئاودیووکردنی برادەراندان) سەری بەرزتت نەوی کرد بۆ مۆچە؟! لیت بپرسیایە برادەر گیان (سەپای ئەوهی سەری بەرزت نەوی نەکرد بۆ مۆچە) ریزیان لیگرتی و لەکاتی پۆیستدا ئۆتۆمبیلەکانیان لەکاتی ترافیکی سوورو دەستەلبێرینی تۆدا رادەگرت؟! ئایا بەهەقەت بەو معاشە کەمە دەتوانی بژی نەک ژنبهینی؟ یاخود گەر کچیکێ ریکوپیکت دۆزیهوه بەکراسی بەریهوه شووت پیکات و لەیهکتر تیگەن، ئایا بەهەردووکتان دەتوانن لەچەپەکتین و دوورترین گەرپەکی شار ژووریک بەکرێبگرن، کەپیشەکی دوو ژوور گەیشتۆتە چەندەها هەزار دینار؟! ئایا بەهەقەت حکومەتی هەریمی ناوبراو حورمەتی یاسای هاتوچۆ دەگریت؟؟ ئایا هەست بەبرینداری ناکەیت کە پیاوانی حیزبەکان لەژێر هەر حوڤتیکەوه بیت (بیگومان گەر ئەو زاتانە بیزیان بیت حوڤت بەینەوه) بەخیرایەکی تۆقینەر و بیگۆیدانە ئەوهی مرۆف بەسەر جادەکانەوهیە و پۆلیسیکی هاتوچۆ نوینەری یاسایە، بەبەردەمتدا تیپەر بوون، لیت نەپرسیون لەو ساتەدا هەست بەچی دەکەن؟ بەختەوهی یاوەکو خۆشکاندنەوه و نامۆبوون لەوهزیفە و ژیان؟ لیت نەپرسی ئایا هەست برینداری ناکەیت یاخود ئەوانە وکو تۆی سیناریست نیشانندت داوه (کۆمەلێ دیاردەیی موخالیفن تەنها مندالی مەسئولەکان و بیگۆیدانە یاوەکە یاساپارێزەکانیان ئەم کارەدەکەن. . .)؟. گەر تەنها نیوهی ئەم پرسیارانەت لە پۆلیسیکی هاتوچۆ بکردایە ئەوا کاراکتەری هیوا ئەوهندە خەمسارد و بیگری نەدەبوو، هەر وەک ئەوهی ئیمە هەمووان لەبەردەم یاسادا ملکەچبین و پۆلیسی هاتوچۆش دواي ئەو هەموو بریندارکردنەیی پۆژانە پییدەکریت و خۆی دەخواتەوه، ئەوهندە بیخەم نەدەبوو خەون بەوه بیینی کەمنداڵان فییری ئاماژەکانی هاتوچۆ بکات، لەسەدا سەد ئەم پۆلیسەیی تۆ بەزمانی خۆت (خاریجیە)؟، رپالستر و باشتر دەبوو گەر هاتوو لەجیاتی ئەوهی یەخەیی مندالی هەژار بگریت، کۆرست بۆ لپیسراوان بکردایەتەوه، کە لەبەعسەوه بەمیراتی لیخوړینی تۆقینەر و لەترافیکلادانیان بۆ ماوەتەوه!!

لەم سەرەتا سادانەوه هەست دەکەیت ئەم پرسیارانە جیگەیی سەرنجی ئەم برادەرە نیە کە سیناریۆکەیی نووسیوه، ئەو باس لە پۆلیسیکی هاتوچۆ دەکات کە لەدنیاکەیی دیکەوه هاتوو کیشەیی سەرەکی پۆلیسیکی هاتوچۆ ئەوهیە کەتەنها ژن بیهنی، پۆلیسەکەیی ئەو لەمەملەکەتی حوسین میسیردا خەونی پەمەیی و کیشەیی نەرم و بچوکی هەیه و کیشەکانی ئیمەش لەوه نەرمتر و پەمەیی رەنگترە، وەک لەوهی ئاژاوهچیەکی، بەزمانی ئەو دیوو دەقهکەوه بدویم (خاریجیەکی، بیوهفایی، کۆنە بەعسی و هەلاتوو و خائینیکی) وەکو من وزۆر برادەران ئیدیعی بۆ دەکەن.

بازیاتر بینه ئەو دیوو هەلسوړانی کیشەیی (هیوا) وەک پۆلیسی هاتوچۆ بزانی حوسین میسری دەیهوویت چ وینەیهک پیشکەش بکات و چ بیروکەیهکمان دەربارەیی زۆرانبازی پۆلیسیکی

هاتووچۆی کوردی پیشکەش بکات و خۆشی بیئەوهی بەخۆی بزانی ت له چ خانەیه کدا خۆی ده بینهیته وه:

کاک حوسین دهیه ویت بلیت: که ئیدی دیموکراسی و یاسا له کوردستاندا به ره و سه قامگیری ههنگاو ده نیت و چیدی له سه ر جاده کان کیشهی ئه و تو نه ماوه و ئه وه نده ش پۆلیسی هاتووچۆ حورمه تی یاسا کانی ده گیریت، به و راده یه ی که وه زیری ناوخۆ به شه خسی له ئه لقه که دا به شاری ده کات و به ته وازعه وه ده یه ویت له گه ل پۆلیسیکی هاتووچۆدا گفتووگۆ بکات و موتا به عه ی مه سه له کان بکات!!.

ده یه ویت بلیت هه ردوو مه فهومی هونه ری نواندن و چه مکی یاسا وه ک دو وفا کته ری گرنگ له دیدی حکومه ت و لپسرا وه کانیا ن. لای ئه مان یه که م : به ده رکه وتنی شه خسی لپسراوی حزبیکی سیاسی و وه زیریک ته ئکیدی له پالپشتی ئه وان ده کات له هونه ر و له دیووی دو وه مه شدا: ئه وان به ته نگی هه موو پرۆژه کانی په ره پیدانی کۆمه لگه ن!!، ئه مه ش زیندو کردنه وه یه کی نه ستی و بیئاگایی گوته زایه کی زۆر به ناوبانگه که پیده چیت زۆرمان بیرمان چوو بیته وه ئه ویش (للبندقیه والقلم فوهه واحده)!!.

دیاره ئه م بابه ته قسه ی زۆر هه لده گریت و وه لامدانه وه ی ئه م وینه یه ی کاک سی ناریست ده یه ویت بگه یه نی له کوردستانی ئیستا جگه له سوعه تیکی پیکه نینه یه ر نه بی ت هیچی دیکه نیه!!، ته نانه ت له لای لپسرا وه کانیش خۆیا ن پیکه نییا ن به و وینه یه دیت، به لام لای ئه وان به هوشیا ری شه ی تانی حیزبیا نه وه ئه م کارانه له لیستی سیاسی کوردیدا ده چنه لیستی (به رخورده ی جه ما وه ری وه) (استه لاک جما هیری) .

برا که م . کاتیک تو نه توانیت جیا کاری له نیوان ئه م به رخورده جه ما وه ری و راستیه ساده کانی کیشه ی پۆلیسیکی هاتووچۆ بکه ی ت، چۆن جورئه ت ده که ی ت ده قیقی سیناریۆ بنووسیت؟! ده ق چ نه بی ت ئیلتراماتی ئه خلاقی خۆی هه یه، مۆرالیک هه یه نوسه ر ده به ستیت به هه موو ئه و به هایانی ده یه ویت قسه ی له سه ر بکات، ته نانه ت گه ر به ته ویت رادیکالانه له ئه وه هایانه بده ی. ئه مانه ئا وه ها به بازا ری و مه هزله ئامیزانه و توانج هاویشتنه، ئه و ریالیستی به باس نا کرئ و خه مه کانی پۆلیسیکی هاتووچۆش، وه کو ئاماژه م پیدایه له هه مووان زیاتر رۆژانه به ر ئه و هه مو موخالیفانه ده بیته وه که به ناچاری و به پیی کاری خۆی روو به رووی ده بیته وه .

به درێژایی بیره وه ری و ژیا نمان له م وولاته دا، له کاتی به عس و کاتی حکومه تی هه ری مدا یه که م که س به رده وام به زستان و هاوین له ژیر باران و به فرو هه تاوی سو تینه ری هاویندا ئه و بیحورمه تی هه ی ده بی نی به یاسا و خه لکی ده کرئ پۆلیسی هاتووچۆ بووه . پۆلیسی هاتووچۆ شا هید حا لی ئه و هه موو بیحورمه تی هه ی به درێژایی میژوو مان به خیا بان و یاسای هاتووچۆ و مرۆقی کوردی له دوایشدا به هه موو یاسایه ک ده کریت، باس کردنی ئه وان ئه ونده ئاسان نیه و هیچ مافی ئه وه شت نیه له که نا لیک ی راسته و خۆ وه ئا وه ها به بی په رده و ریزگرتن له ئادابی گفتووگۆ وه لامی خوشکیکی فه رمان به ری هه تی هاتووچۆ بده یته وه، که فه رمان به ر و پۆلیسی هاتووچۆ یه وه هه ست ده کات له زۆر لایه نه وه ئه ویگرتۆ ته وه و له جیا تی روونکردنه وه ی رو انینی خۆ ت، به وشه ی (سه هو) و (سه هووت) کردن و نا تیگه یشتن وه لامی بده یته وه . من تینا گه م چۆن وه کو

هونهرمه ندىك جورئەتى ئەو دەكەى بەو شىوئە قسەبەكەى كەبەهەزارەها خەلك لە هەموو دىناو لە زۆر ولاتى جىاوازەو ئەو بەرنامەيان بەزىندوووى دەبىنى.

ئەم توئزە كۆمەلەيەتە بەپىي كارەكايان كەنەدەتوانن بىروكرات بن و نەزۆر لەلەيەن خەلكەو گەلەبەيان لىكراو و دنيايەك كىشەى خۆيان هەيە. ئەوان سەهو نىن گىانەكەم، سەهو ئەو كەسەيە وئەيەكى موزىەف بۆ مرؤفك دەكيشى كەشەو پۆژ لەبەر باران و هەتاودا كارى خۆى دەكات و راستى و ئازارى ئەو دەشىوئى و دەيەوئەت بەتۆبى هىلاكى ئەوان بلكىنى بە مېهرەبانى وەزىر و گزىرەكان!!، هەروەكو چۆن بەعس دەيەويست هەموو كارىكى ئىجابى مەسلەكى وەزىفى بخاتە ژىر پىناسە و ئىلھاماتى سەرۆك و حزب و لىپسراوانى. ئازىزم ئەوان سەهو نىن، بەلكو تۆ لەغەفلەتى بىركردنەو هەدا دا دەژىت، ئەوان سەهو نىن ئازىزم، ئەوان بەپىي ئەو مەوقەتى كارکردنىان كەتۆ بىئاگات لىوئەى هەستىارتىن كەسن و بەئاگاتىن كەسن و دەزانن چى لەسەر جادەو شوئەگشتەكاندا رۆودەدا، گەر هاتوو تەنها پرسىكت لە پۆلىسىكى (هيو) ئاسادا بگردايە، نەك لىپسراوئىكى ئەو دىوو مئزەكانى حىزب، ئەوا شوئەو مەوقەى خۆت دەزانى لەكيشەكان و دەشتزانى چۆن باس لەپۆلىسى هاتووچۆى كوردى بكەيت، بەلام وەك ئەوئە ئامارەم پىدا بىركردنەوئەى خودى خۆت لەقەيراندايە، پەردەدادانت بەسەر راستىە سادەكان و دەمووچاوى دزىوئەكان بەرەخەنى ناسك و موجاملە دادەپۆشىن نەدەبوو گەتووگۆى وئەيەى ئەو دىووئە دەقەكەت. ئەو بىركردنەوئەى نەك هەر واقەى نىە، بەلكو لە كيشەيەكى قولى خەمساردى و بىئاگاتىدا دەتلىتەو، خۆئەگەر گومانى ئەو مان لانەهاروژىنى كە بەئەنقەست و بۆ بەرژەوئەندىەك ئەوئەت كرددو.

دىارەنكولى لەو ناكرىت كەزۆربەى لەدلسۆزان و كارمەندانى هەموو جومگەزىندووئەكانى كۆمەلگەى كوردى بە هەموو پلە وەزىفى و سىاسى و حىزبەكانىشەوئە خەمخۆرن و دەيانەوئەت ئەو كۆمەلگەيە نەكەوئەتە ژىر پىخوسى كۆمەلئى كۆنە مىلىشىا كەئىستا دەيانەوئەت رابوردووى خۆيان لە ژىر چەندەها پىناسەى دىكەدا بشارنەوئە. خۆ ئەگەر ئەو هئزە نەبووايە چ لەنىو حىزبە سىاسىەكاندا و لەنىو كادەرەكانىاندا و چ لەنىو مەسلەكى وەزىفى و تەواوى توئزە كۆمەلەيەتەكانى كۆمەلگەى كوردىدا، ئەوا ئەو تەتەمىرەنە (فەوزا) يە بەردەوامى دەبوو كە تراژىدترىن و خوئىناوئىترىن شەرى ناوخوايى دوايى بوو. لەبەرەمبەر ئەو هئزە كۆمەلەيەتە دلسۆزە، هئزىكى دىكەى سىاسى و بىروكراتى هەيە داواى ئەو مان لىدەكا بەردىك بخەينە سەر هەموو كيشەكان، ئەو هئزەدژەش لەپشت هەموو دياردەكانەوئەى و هەولئى شاردنەوئە داپۆشىنى دزىوئەكان دەدەات. ئەو هئزەدژە هەمىشە داوامان لىدەكات كە خۆمان لەبىرەكەين بۆ ئەوان و بىن بەقوربانى هەلەكانىان و مامەلەى براگەورەيان لەگەلدا بكەين.

ئەو هئزەى هەمىشە دەيەوئەت ئىمە بى بىرەوئەرى لەدايك بىن، هەر ئەو هئزەيە لەپشت جوانكردن و رازاوەكردنى دنياى ناشرىنى ئىمەوئە وەستاو، پىت دەلئەت: گەر رەخنەت گرت، ئەوا تۆ دژى نەتەوئەو كۆمەلگە و زۆلە كوردىت، پىت دەلئەت: تۆ دەبىت لەكاتى شوئەدا چاوبپۆشى لەهەلە كوشندەكانمان چونكە ئىستا لە قۆناغى خەباتى پارتىزانىدان!!، لەدواى راپەرىن پىماندەلئەت: باس لەموچە مەكە و واز لەئىمە بىنە با ملئون دۆلارى سنورەكان و

ئامیڤه خزمته گوزاریه کان ئاودیو بکهین، چونکه ئیمه شوڤرمان کردوو و به شاخه وه بووین، یاخود ده لئین: ئیستا ئه وه مه سه له یه کی لاهه کیه و دوایبچه بۆ کاتیک که سه دام ده پوخی و سه یری مه سه له گه وره کان بکه؟؟، ئه وه هیزه یه پیت ده لیت: ئیستا ره خنه له حیزبه کهت مه گره و دژی شه یری ناوخۆ مه وه سه ته و باس له به رژه وه ندی گشتی کوردی مه کهن، چونکه گهر وات کرد ئه وا حیزبه که ی به رامبه ر ناوچه و نفوزی په ره ده ستین و ئیستا به رژه وه ندی قوناغه که بخه ره نیو گیرفانی قولی حیزبه وه و له کاتیکی دیکه دا باسی بکه!! پیت ده لیت: ئیستا باس له رابوردو مه که چونکه خه ریکی پرۆسه ی ئاشتین، مه پرسه بۆچی ئه مه مان کرد و بۆچی کورپه کهت، باوکت، براههت، میردت، خوشکه کهت و دایکت له م کاره ساته دا کوژاون، مه پرسه بۆچی ئه مه وئه وه و ئه ویترو زۆری دیکه روویاندا. مه پرسه و مه پرسه و دیسانه وه مه پرسه... ئه مانه و زۆری دیکه دوایبچه ن، به لئ دوایبچه ن بۆ کاتیکی دیکه، بۆ ئه و کاته ی ئیمه پیتده لئین باسیبکه. خو ئه گهر هه ر خۆت پینه گیرا و باست کرد ئه وا به م که ناله جوراو جورانه ی ئیمه دا تیپه ر ببه و ئه و ره خنه یه شی ده یگری بابشه یکه له (به ها بالاکانی ئیمه) ئاماده بوونی خۆی هه بیته، ئیمه ش به ئسوله وه ئه ی هونه رمه ند له گه لته دا به شداری به ده رخشته ی کیشه کان ده بین به و جوره ی له گه ل سیاسه تی حیزبا ده گونجیت.

له م گۆشه نیگایه وه لیپسراوان له نواندنه که ی حوسین میسریدا وورده وورده و به خشکه یی ئاماده بوونیان هه بوو، هه روه ک ئه وه ی ئه وان بیانه ویت له داها تووشدا جیگه لیژ بکه ن به هونه رمه ند و ئه کته ره به توانا کان. هه روه ک چون له زانکۆکاندا وورده وورده کورسی پسپۆری و ئاماده بوونیان هه یه له راره وه کاندایا، ئاوه ها چا وچیسکۆیانه ئاماده یان هه یه (ئامازه به وه ی که ژنه که ی چا وچیسکۆ چه نده ها کتیبی به نیوی خۆیه وه بلاوده کرده وه و مافی لیکۆلینه وه ی زانستی ده به خشی به خۆی و که گوایه نوسه ر وتویژه ره وه و زانایه کی به توانای کۆمه لئ بواری جوراو جوره). ئاوه ها له ئه لقه کانی حوسین میسریدا، ئامازه گه ریانه (سیمۆلۆژیانه) و وورده وورده به خشکه یی و پیدزییه وه خۆیان ده که ن به زنجیره ی ته لفیزۆنی و له وانیه خۆشیان کردبیت به شانوشدا و وه کو چون له رۆژنامه وه نه دئ گۆقاریشدا هه ندیکیان باس له فه لسه فه و مۆدیرنه و پۆست پۆست مۆدیرنه ده که ن!!، ئیدی ئه مانه وه کو ره قیبی هه میشه یی ده یانه ویت به هه چ شیوه یه ک بیت ئاماده ییان هه بیته، مافی شوهره ت و خۆشه ویستی ئه کته ریش بۆ ئه به د له داها توودا له و ئه کته ره خۆشه ویستانه ده سه نریته وه، به وه ی کاتیک ده لئین فلان ئه کته ری به توانا که چه نده ها ساله کارده کا، ده بیته وه کو (حه فیزه هولاً) و خوابیاریزه که ی جارن، باس له و چه ند لیپسراو و پۆلیس و ده رجه دارانه ش بکریت که له ته نیشت ئه وان وه کاریان کردوو.

ره شه ی پۆلیس باشته رین نمونه ی ئه م دیارده یه ی سه ره وه یه، ئافه رین کاکی ده ره یته ر بۆ ئه و مۆدیله جوانه ی ده یه ی نینه ته هونه ری نواندنه وه، ئافه رین بۆ ئه و موجه له یه .

له م کویری ونه بینی راستیه ساده کانه وه، برای ده ره یته ر و سیناریست بیئه وه ی به خۆی بزانی خۆی پروپاگهنده بۆ هیژیک ده کات، که ده یه ویت به بی یاده وه ری له دایک بین و هه میشه داوای جوانکردنی دزیویه کان و دواخشته ی ته رحرکردنمان لیده کات، ئه م هیزه ی به رده وامه له خۆ ده رخشته ن و نیرگزیه تی ترسناکی خۆی و خۆی به پۆشکا کانی هونه ر و بیرورا بالاکان

دادهپۆشی، چاوه‌پێی ئه‌وه له‌هه‌موو ئه‌دیبه‌ و سیاسیه‌کی جیدی و هونه‌رمه‌ندیکی ده‌کات، که‌ئه‌و وێنانه له‌پشت مامه‌له‌ و ده‌ق و شانۆ و نوندان و زنجیره‌ی ته‌لفیژۆنیه‌کانیا نه‌وه زه‌قبکه‌ نه‌وه که‌له‌خزمه‌تی خۆیدا، ئیدی ئه‌و هونه‌رمه‌نده‌شی ده‌بێته‌ کۆیله‌ی ئه‌و وێنه‌یه‌، ئه‌و هونه‌رمه‌ندیه‌ و ئه‌دیبه‌ که‌ نابیته‌ دنیای (پراسته‌ ساده‌کان) ببینیته‌ و ده‌بێته‌ کۆیله‌ی ده‌بێته‌ له‌ ئاستیدا.

تراژیدیایه‌کی پشه‌ کاتیک ده‌ره‌ینه‌ریک ئه‌م هه‌موو هه‌لانه‌ی به‌ره‌ده‌مدا تیپه‌ر بێته‌، ده‌بێته‌ پرسیا‌ریک بکه‌ین، ئه‌ویش ئه‌وه‌یه‌ ئایا هونه‌ری نونداندن له‌و کۆنسیپت و دنیابینییه‌وه به‌ره‌مه‌تابی ده‌چێته‌ خانه‌ی کامه‌ پیناسکرده‌وه، چون‌ ده‌بێته‌ پیناسه‌ بکری؟!، ئه‌م وه‌لامه‌ بۆ کاکی سیناریست و ده‌ره‌ینه‌ر حوسین میسری خۆی به‌جێده‌هێلم.

خالیکی دیکه‌ له‌باسکرده‌نی ئه‌و (نا-دنیابینییه‌) کۆیرانه‌یه‌ی سیناریست و ده‌ره‌ینه‌ری (پشه‌ی پۆلیس) ئه‌و پرسیا‌ره‌ زه‌قده‌کاته‌وه، به‌وه‌ی ئه‌م هه‌موو شیواندنی پراسته‌یه‌ له‌کۆیله‌وه‌ سه‌رچاوه‌ی هه‌لگرتوه‌؟؟، له‌بوغزیکه‌ی بیئاگا و بێ ئارگومینتیزه‌کراو یاخود به‌مه‌به‌سته‌ی دیاریکراو؟، له‌هه‌ردوو حاڵه‌ته‌که‌دا یه‌ک ده‌ره‌نه‌جام ده‌سته‌به‌ر ده‌بێته‌، ئه‌ویش شیواندنی دنیای (پراسته‌ ساده‌کانه‌).

به‌شیکه‌ دیکه‌ له‌و شیواندن و قه‌یرانه‌، زه‌قکرده‌وه‌ی فیگوریکه‌ی نامۆ و ناشرین و ته‌یریکه‌ی په‌زاقورسه‌ که‌هه‌ر له‌سه‌رتای ئه‌لقه‌که‌وه‌ قسه‌ی سوک و تۆمه‌ت و تانه‌ی به‌سه‌ردا ده‌باری و هه‌موو خه‌لکه‌که‌ش له‌و ئه‌لقه‌یه‌دا له‌ (ناستی) هاو‌پێی نیزیکیه‌وه‌ بیگره‌ تاوه‌کو (هیوا) و کیژه‌کانیش، خۆیان ده‌که‌ن به‌سوپه‌ری نیشتمانپه‌روه‌ر و ئه‌ویش هه‌میشه‌ کزۆله‌یه‌و ناتوانی زۆر سه‌ر هه‌لبه‌ی و هه‌میشه‌ خه‌ریکی پۆزشه‌ینانه‌وه‌یه‌ بۆ کاره‌ نانه‌جیبه‌کانی.

ئه‌م فیگوره‌ نا‌په‌سه‌نه‌، ئه‌م کورپه‌ هه‌لگه‌پراوه‌، چوختی کۆنه‌ به‌عسیه‌، که‌به‌دریژایی ئه‌لقه‌کان به‌کراسیکه‌ گولگولی و پانتۆلیکی ته‌سکه‌وه‌، که‌خودی حوسین میسری خۆی ئه‌و ده‌وره‌ ده‌بینی بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌ویش به‌ پراسته‌وخۆ و به‌باشی سلبیاتی ئه‌و ته‌یره‌ ناشرینه‌ نیشانی پۆله‌کانی نیشتمان بدات، هه‌میشه‌به‌کزی و لاوازی دیت و ده‌چیت و هه‌مووان وه‌ک جو‌ریک له‌ گۆنه‌هه‌کارو لامسه‌لا مامه‌له‌ی له‌گه‌لدا ده‌که‌ن، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی ده‌عه‌وه‌ته‌کانی قبول ده‌که‌ن و ده‌بخۆن!!، سه‌پای ئه‌وه‌ش هه‌مووان مافی ئه‌وه‌ ده‌ده‌ن به‌خۆیان نه‌سیحه‌تی بکه‌ن و گله‌یی لیبکه‌ن و ته‌نانه‌ت تۆزیک توندیش بن له‌گه‌لیدا، به‌لام به‌رده‌وام خوا بیکا به‌خاتری ئه‌وه‌ی میوانه‌، ده‌نا زیاتر پرسیایان ده‌کرد.

ئیدی ئه‌م فیگوره‌ خاریجیه‌ که‌ناوی (ئازاد) ه‌ له‌ ساته‌وه‌ی دیته‌ نیو ئه‌لقه‌کانه‌وه‌ تاوه‌کو ده‌گه‌رپه‌ته‌وه‌ بۆ ئه‌له‌مانیا، یان خه‌ریکی سه‌یران و مه‌یرانه‌، یاخود وه‌کو زه‌مانی ده‌قیانووسه‌که‌ ده‌یه‌ویت ژنی دووه‌هه‌م بێنی، ئافه‌ره‌تیک که‌ته‌نها له‌دووره‌وه‌ بینیویه‌تی و ده‌یه‌ویت به‌وشیوه‌یه‌ و له‌حزوری ژنی دووه‌هه‌م و دوومنداله‌که‌یدا به‌سه‌ریاندا ژنیکه‌ دیکه‌ به‌یتنی. لایه‌نیکه‌ دیکه‌ی ئه‌م پارادۆکسی جه‌له‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌م (ئازاد) ناوه‌ ته‌نانه‌ت یه‌کجار به‌سه‌رپێی ده‌چیته‌وه‌ بۆ مالی خۆی و له‌ده‌رگاکه‌وه‌ (بیگومان ئه‌مه‌ گێرانه‌وه‌ی ژنه‌که‌یه‌تی) ئه‌حوالیان ده‌پرسن، ته‌نانه‌ت نایه‌وئ منداله‌کانشی ببینی!! . ئه‌و پرسیا‌ره‌ی مرۆ دوا‌ی ئه‌م هه‌موو ئه‌توارانه‌ی (ئازاد)

ئەفەندی دەیکات ئەوێه : خودایه، دەبیت ئەم وهحشه ناشیرینه بهرهمی کامه شوین و زهمانیک بیت؟، له کامه شوین و زهمانیکدا ئەم ههمو پوو ناشیرینه کۆدهبیتهوهو چ تهیریکی گولیش بهرهو ئەو داری ژهقنهبوته ههڵدی و بهسهریهوه دەنیشیتهوه؟؟.

تاکهوهلام، ئاشکرایه ئەو شوینه (خاریجه) بهمانا شهعبهیهکهی و ههندهرانه بهزمانه نهرم و پۆمانسیهکهی و بهزمانیکی دیش (مهنفا) و تارپاوهگهیه. پێش ئەوهی بێمهسهه ههلهکاریهکانی بیرکردنهوهی کاکی سیناریست (بیگومان گهر جورئتی ئەوه بکهین ناوی سیناریستی لیبئین)، بهفرسهتی دهزانم، پۆشنایهک بهمه سهه ههردوو چه مکی ههندهران و مهنفا، کهدوووسال لهمهوبهر له گوتاریکی وهلامدانهوهی برای نوسهر (فاروق رهفیع) لهمه پ پۆشهلاتناسی، لهگفتوگۆیهکی کراوهدا کهبهداخهوه بلاو نهپۆوه!!، باسم لهم دوو چه مکه کردوه، بهههمان شیوهش بنیادی نهستی ئەو ههلهکردنه لهبیرکردنهوه وحوکمدان لهسهه ئەوانهی کهلهمهنفادا دهژین گهراوندپۆوه بۆ جیاکاری نهکردن له میکانزمی کارکردنی نیوهکی ئەو دووچه مکه، چه زده کهم ئەم دووچه مکه پوونبکه مهوه، بۆ ئەوهی پاشان بێمه سهه ئەو ههله زهقانهی کاکی ده رهینهه و سیناریست.

بۆ جیاکاری نیوان ئەم دوو وشهیه، ههندهران و مهنفا دهتوانین بلین: وشهکانی وهک ههندران و مهنفا هه میسه بهپیی هیزی پووداوهکان لهسهه رئاوکهوتن ونقومبوونداپوون، وهکو ههموو وشهیهک لهماوهیهکی میژوویی دیاریکراودا هیز یاوهکو کالبونهوهی خۆی لهسهه ئاستی گوتاری کۆمه لایهتی راگه یاندوه، بۆ نمونه لهههشتاکاندا رستهی [پاکردن لهواقیع] پابه ند کرابوو به وشه ی ههندهران. ههندهرانیش وهکو مهفهومیک لهنیو بهشیکی زۆری نیوهنده پۆشنبیریه که بهکارده هینراو بۆ دهستنیشانکردنی ئەوانه بوون خهباتی چه کداری سیاسی بهجیدیلن و بهرهو ههندران سهفه ره کهن، پابه ندردی باریکی تایبهت، سههه تایهکی دهلالی ده بهخشی به وشه ی ههندران، بهوهی گواسته وهیه له شهه وه بۆ ئاسودهگی تاکه کهسی، پێست قوتارکردن له مردن، ژیان دوور له جهنگی هه لگیرساو، نوستن لهنیو جیگه ی گهرم و باوهشی ئافره ته قژزه رد وپێست په نیریهکانی ئەوروپا.

ههندران لهقوناغی میژوویی ههشتاکاندا ئاماژهیهک بوو بۆ بهرهمهینانی چهندهها ئاماژه بۆکراو، بۆ چهندهها خهونی وهنوشهیی دوور لهفه وتانندی جهسته، ئەوهی کهوای کردبوو تهنها ههندران (خاریج) لهئهقله کۆمه کیه کهدا زهقبکاتهوه پابه ندبونی مه دلولهکانی قوتاربوون لهئاگریکی هه لگیرساو، لهبه رهئو مه دلوله هه لاتووهی ههندران لهشه پی بهره نگاربوونهوه بهخۆیه وه گرتبوو، وشه ی مهنفای لهسهه ئاستهکانی ئەقلی کۆمه لایهتی بهره و خوار داکشانده بووه. یاوهکو دهتوانین بلین مهنفا لهو ساته میژوویه دا وشه یهکی بێمانا بوو، هیزی فانتازیکردنی لاواز بوو، ئەقلی کۆیی لهبه ر ژیان لهنیو شه پدا نهیده توانی ئەوی وهک مهنفایهک قبولبکات. وشه ی مهنفا بۆ ئەو شوینه و ناشوینه ی پابه ند بکریت کهکه سهکانی دووره وولات، ئەوانه ی لهو دیوو سنورهکانی جهنگ و بهره نگاری ژیان بهسه ره ده بن، لهژیر ئەو وشه ی مهنفادا پیناسه سازی بکرین.

ئەقلى كۆمەكى كەزۆربەى نەوہى ئىمە لەو زەمەنە ژياوین، ھەستمان كەردووە ھەندران دەرەوہى نەجاتبوونە و مەنفاش نیشتمانى پەر شەر و جەنگ ونەگبەتە، لەوانەىە تائىستاش ئەو جۆرە بىرکردنەوہىە لەفۆرمىكى دىكەدا كارى خۆى بكات. ياچ نەبىت مەنفا دوورە لەماناكانى خۆشەختى و پابەندە بەموسىبەتىكى سىاسى و كۆمەلاىەتەوہ. ھەرگىز لەو زەمەنەدا ئەقلى كۆمەكى نەىدەتوانى پىكھاتە تاراوگەىەكانى دەرەوہ قەبولبكات، لەبەر ئەوہى بەراوردىكى قول و توندوتىژ لەنىوان ھەنداران ونیشتماندا ھەبوو، نەدەكرا بەھەندران بلین مەنفا لەبەر ھەموو ئەو جىاوازىە مېژوووى و كۆمەلاىەتى وتەشكىلە ساىكو كۆىەى لەنىوانىاندا ھەىە، كەواتە ھەندران جوداىە و زەمەنى ساىكوئۆژى خۆى ھەىە و لەھۆشمەندى كۆمەلاىەتیدا خەىالەبەندىەك و فانتازىەكى تايبەت بەخۆى ھەىە، وامانلىدەكات زۆر بەئاگايەوہ لەگەل وشەى مەنفادا تىزھاوئىژى نەكەىن و پىناسەو مەدلەكانى مەنھەجىانە لىكجودا بکەىنەوہ.

بەپىچەوانەوہى مېژوووى ھەندەرانىشەوہ، وشەى مەنفا زۆر لەوہ كۆنتر لە ژيانى سەختى مرۆى كوردیدا بەكارھاتووہ و تارادەىەكىش بەپىچەوانەى وشەى ھەندەرانەوہ كەمتر خەىالەبەندى كوردى ھاروژاندووہ. وىنەكانى خەىالەبەندى كۆمەكى كوردى بۆ مەنفا پابەندبووہ بەھەموو بارەكانى پەراوئىزەكردن و چەوسانەوہ و ھىرشەدپەندەكانى تەنىايى و بەندىكردنى مرۆكانە لەچارچۆوہى شارىك ياوہكو لەشۆوہى مەحالبوونى گەرانەوہى مرۆ مەنفىكراوہكان بۆ نىو مال ونىبىشتمان وشارەكانىان، ئەمەش واىكردىووہ كاتىك يەكىك لە دەرەوہى ولات دەگەرپتەوہ، ئىدى پىناسەكەى پىناسەى ھەندەرانى و خارىجىە و پىناسەى تاراوگەكراو و وىنەكانى مەنفا و وەك تاراوگەكراوىك لەرووى ساىكوئۆژىشەوہ لەلاىەن (كۆ-بىرکردنەوہ) ، پىناسەىەكى نەگونجاودەبىت و بنەما تاراوگەىەكانى ئەم شۆىنە لە يادەوہرىدا ھەلدەوہشپتەوہ. بەمشۆوہىە مەنفا لە نەوہدەكاندا دەبىتە قوربانى ئەقلىەتى ئىدۆئۆژى ھەشتاكان و دەتوانرئىت تەنھا لەچارچۆوہى پىناسەى ھەندراندا قەبولبكرئىت.

ئەوہى كەدەمەوئىت بەسەرمدا تىپەر نەبىت و باسى بکەم ھەموو ئەو زىندووكردنەوہو گشتگىرکردنەى چەمكرىزكردنى ھەندەران بوو لەدواى سالى ۱۹۹۱ى دواى راپەرپىنەوہ، ئەوئىش بەگەرانەوہى كوردەكانى دەرەوہى وولات بوون بەھورۆژم بۆ كوردستان و دىسانەوہ فانتازىاي كۆمەلاىەتىان پەركرد بەوىنەكانى ھەندەران، ئەو وىنەى پىستە ساف وژيانە بلورىانەى بەشىكى زۆريان باسىان لىوہ دەكرد، یۆ ئىمەى ھىلاگ لەنىو ژيانى فىرارى وپىشمەرگايەتى و دلشكاندن و بىپارە و گۆشەگىرى وەكو مرۆىەك بىەوئىت ئاسمانىكى دىكە و مرۆى دىكەو ووىستگەكانى دىكەى ئەم جىھانە ببىنى، سىحرى خۆى ھەبوو. سنوورى وىنەكانى خۆشەختىان لەفانتازىاي كۆمەلاىەتیدا فراوانتركرد، ديارە ناشبىت ئەو خەلكە راستگۆيانە لەيادكەىن كەبەپىچەوانەوہى ئەوانەوہ وىنەىەكى راستەقىنەى ژيانى دەرەوہى وولاتىان دەگواستەوہ بۆ كەسە نىزىكەكانىان، بەلام لەبەر زۆرى ژمارەى ئەوانەى چەندەھا رستە و وىنەى دوور لەراستىان پىشكەش بە كۆئەقل

دهکرد، ئاكتوئيلترين نمونه ئه و ديوو قيدو كليبانه كه لهگورانيهكاني كوردسات و كوردستان تي قى نيشاندهدرئ، كهگهجهكان له نيو ئاوريشم و كچى ئه وروپيدا تهنه خه مى رهنگاله يان ههيه، بهمه رچيك له وانهيه له دواى وينه گرتن نهك هه ر له ههچ بواريكى ئه و كوومه لگه ي تيدا ده ژى نه توانئ ئه كتيڤ بيت، بهلكو تهنانهت له گه ل ئه و كچه ي بو وينه گرتنيش هيناويه تي يان هاو پييه تي نه توانئ چوار رسته ي ريك و بيه له ي له گه لدا بگوپي ته وه. ئه وانهش به هه مان شيوه وينه ي هه نده رانه په مه يه كه يه په مپده دن، نهك تاراوگه يه كي رۆح وزمان و كلتور و زور شتى ديكه. . دياره ته وژمى ئه وانه ي راستى ژيانى ئه وي به يانده كن تائيس تاش گوپگريكى جيدي بو خوئ له نيو ئه قله كوومه كيده نده وزيوه ته وه.

ميژوويه كي ديكه بو زورانبازي نيوان چه مكي هه نده ران و مهنفا، سه ره تاي نه وه ده كان بوو: له كاتيكا گه نجي كورد له زه مهنى گه مارو دا پارهى چايه كي له گيرفاندا نه بوو، ئه وان به توانايه كي مادي ترسناكه وه ها تبه وه و توانيان جاريكى ديكه وينه ي هه ندران به جودا له مه فهومى هه لاتن ئه كتيڤ بكه نه وه. ئه و سياسي به جه رگانه شى له هه شتا كاندا ره خنه ي توندوتريان له وانه ده گرت كه هه لدين، له كو تاي هه شته كاندا به مه فهومى خو يان هه له اتن بو خاريچ، ئه مه زيده تر ئه و سيفه ته ي هه لاتنه ي له هه نده ران كرده و سيفه ته كاني خو شبه ختي زيده تر تيژ كرده وه، ئيدي دژه هه نداره نه كاني هه شتا كنيش بوون هه نده راني. له م ساتي به ريه كه و تنه ميژوويانه داخه يال به ندي كوومه كي كوردي ووشه ي هه نده راني جاريكى ديكه به ره مه ينايه وه.

دواخال كه ده مه وي ت به سه رمدا تيپه ر نه بيت ئه وه يه، ئه وه ي به ختياران ه ي هه نده راني زه ف كرده وه، وينه ي بياني وئه وروپيه كان خو يان بوو، هه ر له سياسيه كان يانه وه كه به [بژى بژى كوردستان يانه وه] تا وه كو ريك خرا وه خي رخوازيه كان و ئه وانه ي ديكه ي سه ر به نه ته وه يه كگرتو وه كان، تا وه كو كو نسي رت وگوراني ديعائى به سه ر كوردا، هه موو ئه وانه زيده تر وينه ي به نيو خاريجيه كاني له ئه قليه تي كوومه كي كورديدا چه سپاند و پشت ئه ستورى كرد، مهنفا و ژيانى تاراوگه ش به رده وام له پيخوسى ئه و وينانه دا له كالبوونه وه دابوو، ئيس تاش به به رده وامي له و تراژيديا يه دا ده ژى.

ئه م روونكر دنه وه سانايه زياتر بو كاكي ده ره ينه ر و سيناريستي (ره شه ي پوليس) ه، بو ئه وه ي هه چ نه بيت بزاني ت خوئ له كامه كاتيگوري بيروپا كو مه لايه تيه كاندا ده بيني ته وه، به و پييه ي كاري ته لفي زيوني وه كو شانق نيه ده بيت به گشتي راکاني نيو كو مه لگه و ئه قلى كو بهاروژيني وه مو مه سه له شارا وه كان بخاته ئاستي ئاشكرايي، چه يا چوونه كان راگه يه ني و له پشتيشيه وه هيزيكي ته فسير هه بيت پشت ئه ستور بيت به جيه انبيني ه كي تاي به ت. به لام كاتي ك كاري ك ده بينين قسه ي سه رجاده و كو لانه، هه ولنادات ديوي دو وه م و نه يني ئه و ژيانه وه رده رخت يا خود ده ركي پيناكات، كاتي ك هه موو شته كان وه كو خوئ بو چيژيكي كاتي و نه رسيه تيكي كاتيه، تهنه ئاوينه بووني واقعيكي بينراوه، ئه و كار هه موو مه شروعيه تيكي هونه ري و به هاي ئه ده بي و ئيس تاتي كاي خو يشى و ونده كات.

کاتیکیش کاره که به پێچهوانه‌ی هه‌موو راستیه ساده‌کانه‌وه ئه‌کتیقه، که ئه‌مه دواداواکاریکردنه له‌ده‌ره‌ینه‌ر به‌وه‌ی شته‌کان به‌ ساده‌ی دۆکۆمێنت بکات، هه‌یچ گۆمانیک نامینیته‌وه بۆ ئه‌وه‌ی بڵێن که ئه‌م کاره نه‌ک ته‌نها له‌خانه‌ی کاریکه‌ی هونه‌ریدا پێناسه ناکرێ، به‌لکو نایه‌وێت راستیه ساده‌کانیش وه‌ک خۆی نیشاندا.

من لێره‌دا ته‌نها ده‌توانم بڵێم ته‌سلیمبوونی مرۆقیکی هوشیار بۆ ووشه‌ی هه‌نده‌ران و نه‌بینینی ڕووه تاراواگه‌کراویه‌کانی ئه‌و جووره ژبانیه، بوونته به‌قوربانی بیروپراساده‌کان که مرۆقه‌کان له‌ده‌رکه‌وتن و بینین و سه‌تیه‌تدا ته‌فسیری په‌له‌ی پێده‌به‌خشن، له‌وانه‌یه ئه‌مه له هه‌موو که‌سیک قبۆلبکه‌ین، به‌لام له‌کاریکه‌ی هونه‌ریدا جیگه‌ی پرسیاره له‌ئاستی هوشیاری و جیهانبینی ئه‌و هونه‌رمه‌نده‌یه.

تراژیدیای کاکه‌ی سیناریست به‌وه نه‌وه‌ستاوه که هه‌ر هه‌یچ چه‌مکیک له‌مانه‌ی ڕوونمکرده‌وه له‌دوو دووتویی فیگوریکه‌ی وه‌ک (ئازاد) به‌رجه‌سته بکات، نه‌خه‌ر به‌لکو به‌ئاره‌زووی خۆی راستیه ساده‌کانیش ده‌شێوێت. هه‌ر وه‌ک چۆن له نیشاندا‌نی ژبانیه کوردی ئیستا و دزیویه‌کانی ژبانمانی به‌ وینه و حیواری سه‌قه‌ت جوانکردوو، ئه‌وه‌ی ئه‌و ئه‌لقانه‌ بێینی ئاوه‌های بۆ ده‌چێ که کوردستان له مافی مرۆقه‌وه بیگره تاوه‌کو زه‌بتی یاسایی هاتووچۆ و دیموکراسیه‌تی کاکه‌ی وه‌زیر که‌به‌شه‌خسی ڕۆلی ئه‌که‌تریک ده‌بینیت له‌پێناو چه‌سپاندنی یاسادا، تاوه‌کو به‌ده‌ر خه‌ستنی ده‌رجه‌دارنی وه‌زیفه (له‌گه‌ل ڕیز مدام بۆ شه‌خسی خۆیان و مه‌سه‌له‌کی وه‌زیفیان). ئه‌مانه هه‌موو له‌پێناو ئه‌ودایه بڵیت. ئاها ئیمه خه‌ریکی بیناکردنه‌وه‌ین و ئه‌م هه‌موو ئازادی و مافی مرۆقه‌ چه‌نده به‌رکه‌ماله و تۆش ئه‌ی خارجی جی هاتوویت بۆ ئه‌وه‌ی ناوی نیشتمان و که‌ست و خه‌زانه‌که‌ت له‌که‌ دار بکه‌یت.

کاتیک هه‌ست ده‌که‌یت که ئه‌گه‌ر چوخته‌یه‌کی وه‌کو (ئازاد) یش هه‌بیت و بێته‌وه، به‌و شیویه مامه‌له ناکریت و شیویه‌که‌ی دیکه ئاشکرایه له‌مامه‌له‌کردندا له‌گه‌ل‌یاندان!!، ئه‌وا هه‌موو که‌سیکی ساده ئه‌وه‌ی بۆ ده‌رده‌که‌وێت که ئه‌و توندیه له‌گه‌ل چه‌نده‌های وه‌کو ئازاد دا زۆر ناواقه‌یه، هه‌ر له‌ئه‌لقه‌که‌دا جه‌ماعه‌تی ئاگرکوژینه‌وه ده‌عه‌تی ئه‌و کۆنه به‌عسی و خارجیه ده‌خۆن!! له‌به‌ر ئه‌وه سه‌یر نیه هه‌ر له‌و ساته‌دا بکه‌ویت ده‌زبه‌ریه‌کی (ÖTC) خۆته‌وه. ئازیزم به‌م هه‌موو دزبه‌به‌که‌یه‌ی نیو ده‌قه‌ی سیناریۆ که‌وه نه‌ک هه‌ر ناتوانی ته‌جاوژی هه‌موو ئه‌و بیروپراسادانه‌بکه‌ی که له کۆمه‌لگه‌دا و له‌که‌ش وه‌ه‌وای کۆمه‌لایه‌تیدا خولده‌خۆن به‌لکو تووشی قه‌یرانیش ده‌بینیت له‌ بینینی راستیه ساده‌کان.

ده‌ره‌ینه‌ری به‌توانا هه‌ولده‌دا کیشه‌کان له‌و ساکاریه‌وه بخاته ئاستیکی کیشه‌داری و به‌مه‌ش خوینه‌ر و بینه‌ر ده‌گه‌نه ئاستی پرسیارکردنی جدی له‌و واقعه‌ی هه‌موو ڕۆژیک به‌رده‌میاندا تیده‌په‌ریت به‌لام جیاکاری و خاله قورسه‌کانی نابینیت. ده‌مه‌وێت سه‌رنجت بۆ سیناریۆی (عائله الحاج متولی) ڕاکیشم که ته‌نانه‌ت له‌ که‌نالیکه‌ی وه‌کو ZDF و چه‌نده‌ها که‌نالی دیکه‌ی ئه‌له‌مانی و زۆربه‌ی نیوه‌نده ئیعلامی و هونه‌ری ئه‌وروپا و دنیا باسی لێوه‌کرا. له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌وه‌ته‌ی ئیمه هه‌ین ته‌نها باسی ئه‌وه‌کراوه که یان کچ به‌زۆر به‌شوو ده‌ردیت به‌پیریکی یاوه‌کو پیاوانی چه‌ند ژنه له‌ کیشه‌دا ده‌ژین و کۆنترۆلی ژبانیان

پیناکریت. که چی له و ئەلقە میسیریەدا کچە گەنجەکان خۆیان بە ئارەزووی خۆیان بە موناڤەسەکردن لەگەڵ ئەوانی دیکەدا شوودەکەن بەپیرەکان و ئامادەشن لەو پیناوەشدا شیوە ژیانی خۆشیان بگۆرن، حاجیش لەبەر ئەوەی پارەدارە وەک کەلەشیرێکی بەختەوەر لەنیو ژنەکاندا هەلەسورپ. ئەم قلیبوونەوێ هاکێشەکان لە واقیعدا کاتیک دەرکی پیدەکریت کەنوسەری دەق و سیناریست و دەرھێنەر خاوەنی جیھانبینی و رۆشنبیریەکی فراوان بن و ئەو رستەسادانە دووبارە نەکەنەوێ کەبێنەر و خۆینەر لە ئاستی خۆیدا دەھێلێتەوێ، بەلکو خۆینەر بەرز دەکەنەوێ بۆ ئاستیکی گومان کردن لە ھەموو ئەو شتانە ی ئەو تاوێ کو ئیستا بەئاسایی تییگەشتووێ و قبولی کردووێ، دیارە داواکردنیک ئاوەھا لە سیناریوی (رەشە پۆلیس) داواکردنیک لۆجیک نیە.

کاکی سیناریست زۆرانبازێھکان نەرمەکاتەوێ بۆ دلداری کچە مام و کورپە مام بۆئەوێ ئەقلیەتی فیودالی کوردی پیتی قوتبچیت، بەبێ ئەوێ ئاگای لەوێ بیت کە رۆژ نیە لەسەر ئەم جۆرە پەیوێندنیانە کیشە گەرە دروست نەبیت، کە تەنھا ھەلگەرانەوێ کچ نیە لە باوک و ھەزکردنی کورپە مام و کچە مام بیت، بەلکو بواری خۆشەویستی و تەھداکردنی گەنجان لەو بواردەدا زۆر لەوێ فراوانتر و سەختەر کەتۆی بەناو سیناریست ھەستی پیکە ی کچ گەر لەمالە مامی خۆیشی شووبکات، جورئەتی گەرە ی ناویت و کاریکی ئاسایی، گەر باوکیش رازی نەبیت سنووربەزینی نیە، بەلکو قبولکراوێ مادامەکی مام لە کوێ سوستیمی عەشایری و ترادیسینی موسلماندا لەجیاتی باوکە. . خۆزگە بچووتایە بۆ دادگای سلیمانی ولەچەند مورافەعەیکەدا گوێگر بووتایتایە بۆ ئەوێ بتزانیا کیشە دلداری وژنھێنان لەچ ئاستیکدایە و سنووری خۆشەویستی و زۆرانبازێھکانی چەندە فراوانن؟؟، یاوێ کو بۆ ئەوێ بزانی خاریجیەکان یارمەتی ژنەکانیان دەدەن یان نا، بچووتایە بۆ ئۆفیسەکانی پەیوێندی وھوآلە و چەند پرسیاریکی سادەت بکردایە، ئەوسا ئەوێندە بە بیئاگا کاراکتەری ئازادی خاریجیت نەدەخولقان. بەلام بلیم چی خۆ تۆ وێ کو کاک ئازادی نواندەنکەت خاریجیت (ھەرچەندە خۆشت پیرانەگیراوە و خۆشت ئەو دەورە دەبینی) و ئاگات لە دنیا نیە.

من چیدی نامەوێت باسی زۆر لایەنی دیکە بکەم، بەلام چەند تیبینیەکی پەلە لەمەر بەکارھێنانی رەمزیت بەیان بکەم، کە بەسەقەتی بەکارھێنراون، وێ کو بوونی باگردینیک لە نواندەنکەدا کەنازانینی بۆچی لەژووێھکاندا بوونی ھە ی !!، یاوێ کو بوونی دەرنەفیزەکان کە سیناریست ئەوێ چەند جاریکە خۆی ھوآلی شیکردنەوێ تەلیسمی ئەم سمبولە ی دەدات و تەفسیری پێ نیە، لەوێش خۆشتر ئەو وینە ی بەبیئاگایەوێ لە پشت سمبولی دەرنەفیزەکان شیوەباز دەکات ئەوێھە، کە ئیدی ئیمە ی کوردی قوربانی ئەنفال، کە (دکتۆرە) لەنواندەنکەدا، وێل و سەرپۆ و سەرگەردان و بچ یادەورین و لە ھەشتا و ھەشت دەرنەفیزدا یادەوری ئەنفالمان بیر دیتەوێ و ئەلقەکەش کۆتایی دیت ...

خودایە تۆ بلیی ئەم سیناریستە لە کوردستان لەدایک بویت؟؟!!، تاوێ کو دنیا ئیمە ئاوەھا لەکو مەلێ رستە ی سادە و جوانکردنی دزیویی و نابینیاییدا نیشاندا؟؟، تۆ بلیی ئەم زاتە

ئاگای له وه بووبیت چیکردوو ه؟!، یا وه کوبه ئه نقه ست گالته به بینهر و ژیانى ئه وانهى له ناو
ولات و دهره وهى ولاتیش بکات!!

ئهم جورئته جورئتهى مرویه که بیجیهانبینی، ئه وهى که نهک ناتوانی سنووربهز و
تجاوزى راستیهکی تال بکات، به لکو ئه وهنده لاوازه که ناتوانی راستیه سادهکانیش ببینی. .
۲۲ کانون الاول، ۲۰۰۲

تیبینی کوردستان نیت:

مهرج نیه ئهم نووسینه له گهڵ بیرو بو چونی نهتهوایه تیماندا بیت، که بوچونی (کوردستان نیت) ه، بهلام بههوی پروا بوونمان به نازادی
دهربرینهوه، بلاویده کهینهوه..... له گهڵ ریز و خوشه ویستیماندا بو پارێزهرانی بیری نهتهوایهتی و خهباتکارانی ئهم رینگهیه.
ئهم تیبینه له ژێر ههموو نووسیتیکدا ده نووسریت..... ۱۵-۱-۲۰۰۳